

Pierwsze arktyczne czołgi T-80BWM dotarły do Murmańska

#Przemysł zbrojeniowy #Strategia i polityka #Wojska lądowe 13 września 2018

Zgodnie z oczekiwaniami, pierwsze egzemplarze zmodernizowanych i odmłodzonych tzw. odrzutowych czołgów Rosji, czyli T-80BWM, napędzanych turbinowym silnikiem GTD1250TF trafiły do jednostek na Dalekiej Północy kraju - w okolice słynnego portu w Murmańsku.

Tak prezentował się jeden z pierwszych T-80 BWM podczas prezentacji przed rokiem na poligonie ogólnowojskowym nr 33 pod Ługą w Okręgu Leningradzkim

Pierwszymi jednostkami w pełni wyposażonymi w T-80BWM będą dwie samodzielne brygady zmechanizowanej piechoty – 80. oraz 200. Odswieżone czołgi, po procesie modernizacji w Omskich Zakładach Maszyn Transportowych, które podjęły się procesu remanufakturyzacji aż 3000 wozów T-80 różnych wariantów do tej pory magazynowanych w ośrodkach przechowywania rezerw materiałowych, działają razem z tulskim Centralnym Biurem Przemysłu Czołgowego. Odmłodzone czołgi turbinowe przeznaczone są przede wszystkim dla jednostek, które mają operować w skrajnie niskich temperaturach, dotyczy to także oddziałów wsparcia pancernego rosyjskiej piechoty morskiej.

Do niedawna w Rosji panowało przekonanie, że turbinowe T-80 (z wyjątkiem dieslowskich UD) nie mają żadnej przyszłości z uwagi na potężne zużycie paliwa. Turbinowy T-80BW zużywał na pokonanie 1 km 8 l nafty, natomiast przeciętny T-72 – od 2 do 4 l. Do tego wszystkiego doszła fatalna opinia o odrzutowych czołgach po pancernej interwencji rosyjskiej w Groznm w 1994, kiedy wiele pojazdów stawało po drodze z braku paliwa. Nawet stojąc w zasadzce z włączonymi systemami elektrycznymi T-80B zużywał 50 kg nafty na godzinę.

Reaktywacja rosyjskich jednostek do ewentualnych wielkich operacji bojowych wzdłuż Północnej Drogi Wodnej i narodziny formacji arktycznych wszystko zmieniły. Okazało

się, że turbinę napędzającą czołgi można było wyposażyć w cyfrowy system sterowania podawaniem paliwa i jego oszczędzania, co radykalnie zmniejszyło zużycie. Wyszło także na jaw podczas testów w Arktyce, w temperaturach poniżej -20 st. C, iż czołgi dieslowskie wymagają przed ich uruchomieniem systemu podgrzewania, co opóźniało gotowość bojową tych wozów o 30-40 min. Tymczasem turbinowe T-80BW z wstępnym podgrzewaczem gotowe były do akcji w 3-4 min. W ten sposób zaprojektowano zmodernizowany wariant T-80BWM, specjalnie zaplanowany do działań w Arktyce.

Trudno oszacować, czy Rosji uda się plan przebudowy do standardu T-80BWM aż 3000 wozów turbinowych. Jest jednak faktem, że szacowane koszty masowej produkcji najnowszego modelu rosyjskiego MBT - T-14 Armata są tak olbrzymie, że masowa modernizacja starszych wozów jest i będzie do połowy przyszłej dekady dniem codziennym rosyjskiego przemysłu pancernego. W ten sposób utrzymywać się będzie w stanie mobilizacji największe i najważniejsze zakłady.

Ciekawe, czy rosyjski przemysł pancerny zaoferuje i w jakiej formule (T-80BW EKS?) pakiety modernizacyjne zagranicznym użytkownikom turbinowych wozów. A są nimi: Cypr - 82 egz., Białoruś - 69 egz., Republika Korei - 80 egz. Osiem czołgów turbinowych ma Ukraina, zaś Pakistan - pojazdy modeli napędzanych silnikami dieslowskimi/ Zdjęcia: Otvaga.ru via Pikala

T-80BWM powstawał od 2015. Pierwsze doniesienia o tym wariantcie podano w rok później. Rok temu - 3 września 2017 na ogólnowojskowym poligonie nr 33 pod Ługą w Okręgu Leningradzkim pokazano pierwsze, demonstracyjne - przebudowane w Omsku czołgi ([Zmodernizowane T-90M i T-80BWM](#), 2017-09-10). T-80BWM ma masę 47-49 t. Uzbrojony jest w 12-mm armatę 2A46M strzelającą nabojami 3BM42, wyrzucającymi przeciwpancerne pociski rdzeniowe 3VBM17 Mango, specjalnie zaprojektowanymi do radzenia sobie z warstwą pancerza reaktywnego. Szacuje się, że z dystansu 2000 m - typowego dla starć pancernych w Europie, Mango przebije 230 mm obliczeniowego pancerza stalowego ustawionego pod kątem 80 st. T-80BWM wyposażony jest w SKO Sosna-U, zapewniającego trafienie w dzień i w nocy celów ruchomych na dystansie do 3000 m.

Modernizacji poddano samą 1250-konną turbinę – GTD-1250TF. Cyfrowo sterowany system podawania paliwa i nim sterowania zmniejszyły zużycie ropy tak, iż wóz z pełnymi bakami pokonać może do 500 km, podczas gdy dawniej – tylko 335 km. Turbina pozwala na wyśmienitą prędkość – do 70 km/h(!). Omsk daje gwarancję sprawności napędu wozu w temperaturach do -50 st. C. Rosyjskie źródła unikają jednak jasnej odpowiedzi, czy pojazd otrzymał dodatkowe pozaturbinowe źródło zasilania w energię elektryczną na postoju, czy w zasadzce.

Nowością w stosunku do pierwszych zdjęć modernizowanych T-80BW jest także nowy układ osłony dodatkową warstwą pancerza reaktywnego. Stara, jeszcze odlewana wieża osłonięta jest od przodu klinowo ułożonymi kostkami nowego typu – 4S23 – Relikt, specjalnie zaprojektowanymi w moskiewskim Instytucie Badawczo-Naukowym Stali, tak aby pancerz podstawowy wytrzymał trafienie amerykańskim pociskiem rdzeniowym – M829A3 APFSDS. NII Stali zapewnia, że same kostki Reliktu dają obliczeniową odporność warstwy stali grubej na 600 mm. Pocisk amerykański wprowadzono zaś do użytku, aby poradził sobie z poprzedniego typu kostkami rosyjskiego pancerza reaktywnego – znanymi jako 4S22 Kontakt -5. Są to oczywiście tylko deklaracje. Na razie bowiem na Zachód nie przedostały się precyzyjne informacje o rezultatach testów odporności Reliktu na ostrzał najnowszymi pociskami rdzeniowymi czołgów niemieckich, czy amerykańskich.

Przypuszcza się, że specjalna warstwa kostek Reliktu osłania także przedni pancerz wozu, a również najbardziej wrażliwe na penetrację boki czołgu – zawieszona na specjalnym stelażu. Jest to bardzo istotne dla przeżycia T-80BWM na polu walki, ponieważ nadal posługuje się on tradycyjnym, karuzelowym automatem ładowania, z amunicją rozdzielnego ładowania, wrażliwą na efekty przebicia boków wozu. Dodatkowo – po doświadczeniach w Gruzji w 2008 tył T-80BWM osłonięto pasywnym pancerzem prętowym, który chronić ma przed pociskami z ręcznych granatników.

Powiązane wiadomości

[Pierwsze arktyczne czołgi T-80BWM dotarły do Murmańska \(2018-09-13\)](#)

[Zmodernizowane T-90M i T-80BWM \(2017-09-10\)](#)